

STANOWISKO RADY OCHRONY PRACY

w sprawie sprawozdania z działalności Państwowej Inspekcji Pracy za 2010 rok

Rada Ochrony Pracy na posiedzeniu 10 maja 2011 r., rozpatrzyła sprawozdanie Głównego Inspektora Pracy z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w 2010 roku.

Dokonując oceny sprawozdania z realizacji ustawowych zadań i uprawnień Państwowej Inspekcji Pracy, Rada Ochrony Pracy do najważniejszych uchybień zalicza:

- Nieprzestrzeganie prawa pracy w zakresie wypłaty wynagrodzeń (wzrost, w stosunku do 2009 r., kwoty niewypłaconych należności w roku 2010, nieprawidłowości u co trzeciego kontrolowanego pracodawcy).
- Wysoki odsetek umarzanych postępowań i odmów wszczęcia postępowania przez prokuratury w związku z kierowanymi przez Państwową Inspekcję Pracy zawiadomieniami o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (zaledwie 12% zawiadomień PIP skutkuje aktem oskarżenia).
- Łamanie norm czasu pracy i nieprzestrzeganie prawa do odpoczynku, naruszenia przepisów w zakresie ewidencji czasu pracy (co drugi kontrolowany pracodawca narusza przepisy, dotyczące czasu pracy, co czwarty nie prowadzi ewidencji).
- Utrzymującą się na wysokim poziomie wypadkowość wśród nowozatrudnionych pracowników (ponad 40% ogółu poszkodowanych pracowało krócej niż rok, miesięcznie w wypadkach ginie 8 osób w pierwszym tygodniu pracy).
- Rozbieżności w statystykach dotyczących wypadków przy pracy, rejestrowanych przez PIP i GUS, dotyczących zwłaszcza wypadków śmiertelnych i ciężkich (wypadki śmiertelne wg PIP 493, wg GUS 444, wypadki ciężkie wg PIP 816, wg GUS 625)
- Stan przestrzegania BHP w branżach o największym zagrożeniu wypadkowością jak górnictwo i budownictwo.
- Nieskuteczne działania w zwalczaniu nielegalnego zatrudnienia.
- Niezgłaszanie pracowników do ubezpieczenia społecznego.
- Niedostateczną reakcją właściwych ministerstw na wnioski legislacyjne PIP, dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy.

Rada stwierdza powtarzające się od wielu lat występowanie wyżej wymienionych problemów.

Po analizie sygnalizowanych problemów oraz działań Państwowej Inspekcji Pracy w ocenianym okresie sprawozdawczym, Rada Ochrony Pracy zaleca:

1. wzmocnienie działań kontrolnych, nakierowanych na problem niewypłaconych bądź wypłaconych nieterminowo wynagrodzeń i monitorowanie na bieżąco tego zjawiska; (Państwowa Inspekcja Pracy)
2. rozważenie możliwości nowelizacji ustawy o Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, aby Fundusz mógł wspomagać pracowników, którym pracodawca zalega z wypłatą wynagrodzenia; (Parlament, Państwowa Inspekcja Pracy)
3. poddanie ocenie Prokuratora Generalnego sprawy częstych umorzeń bądź odmów wszczęcia postępowania z tytułu naruszenia przepisów prawa pracy, kierowanych przez Państwową Inspekcję Pracy do organów prokuratury; (Prokurator Generalny, Państwowa Inspekcja Pracy)
4. przeanalizowanie przyczyny wzrostu liczby skarg kierowanych do Państwowej Inspekcji Pracy anonimowo; (Państwowa Inspekcja Pracy)
5. przeanalizowanie systemu kontroli legalności zatrudnienia w kontekście jego skuteczności i efektywności; (Państwowa Inspekcja Pracy)
6. zintensyfikowanie działań skierowanych na podniesienie poziomu bezpieczeństwa pracy nowoprzyjętych pracowników; (Państwowa Inspekcja Pracy).
7. skierowanie szczególnej uwagi w planie kontroli Państwowej Inspekcji Pracy na problemy związane z czasem pracy oraz jego ewidencjonowaniem; (Państwowa Inspekcja Pracy)
8. monitorowanie kosztów wypadków przy pracy - nie tylko tych bezpośrednich, ale szacowanie ich "rachunkiem ciągnionym". Takie podejście pokaże inny, ekonomiczny rachunek opłacalności inwestycji w bezpieczeństwo i higienę pracy; (Zakład Ubezpieczeń Społecznych)
9. spowodowanie, aby problemy bezpieczeństwa i higieny pracy znalazły większe zainteresowanie ze strony środków masowego przekazu, zwłaszcza mediów publicznych. W szczególności postuluje się popularyzację programów edukacyjnych, opracowanych przez Centralny Instytut Ochrony Pracy - Państwowy Instytut Badawczy i inne instytucje i organizacje; (środki komunikacji publicznej).

Rada Ochrony Pracy pozytywnie opiniuje sprawozdanie Głównego Inspektora Pracy z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w 2010 roku zalecając realizację ujętych w tym stanowisku wniosków.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Ochrony Pracy

Poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka

Odolanów, 15 czerwca 2011 r.